

ANTAL KRICKOVICS, JUŽNOSLOVENSKE NARODNE IGRE — MAGYAR-ORSZÁGI DÉLSZLÁV TÁNCOK. Odgovorni izdavač Milan Ognjenović, generalni sekretar Demokratskog saveza Južnih Slavena u Mađarskoj, s. a., 142 str.

U uvodu autor najprije prikazuje rasprostranjenost hrvatskih, srpskih i slovenskih etničkih skupina u Mađarskoj, a zatim i neke opće koreografske osobine njihovih narodnih plesova. Budući da je to priručnik koji treba pomoći rukovodiocima plesnih grupa za što bolju scensku primjenu domaće tradicionalne kulture, donosi se i opis narodnih nošnji, a zatim popis kazivača koji su autoru u razdoblju između 1955. i 1956. davali podatke. Slijede opisi plesova u kojima se najprije donosi »motiv plesa«, zatim »ritam«, pa stilske osobine. Na kraju se nalazi muzički zapis, na žalost, bez priloženog teksta pjesme.

Knjiga je pisana paralelno na mađarskom i srpskohrvatskom jeziku. Može donekle poslužiti kao orijentacija o tome što se u Mađarskoj pleše po selima u kojima žive pripadnici jugoslavenskih manjina. Koreografska analiza je, na žalost, nesistematična i nepotpuna, što začuđuje s obzirom na visok nivo mađarske etnokoreološke nauke, koja se već odavno služi suvremenim metodama istraživanja i bilježenja narodnih plesova, primjenjujući vrlo uspješno i sistem Labanove kineografije. Autor je također nedosljedan u provođenju transkripcije melodija plesne pratnje.

U ovoj su knjizi izostali podaci o plesnim prilikama u opisanim selima i ona se više bavi formalnom analizom plesova, za koje ne znamo da li su samo izbor iz repertoara što su ga tomošnji seljaci imali, ili su obuhvaćeni svi plesovi.

Uza sve to, knjiga će ipak korisno poslužiti kao dobar podsjetnik onima koji se bave obradom manjinskih plesova, s pretpostavkom da o njima već imaju neko predznanje.

Ivan Ivančan

FRANTIŠEK BONUŠ, ÚVOD DO STUDIA HUDEBNÍ A TANEČNÍ FOLKLORISTIKY. Učební texty vysokých škol. Universita Karlova v Praze. Ústav pro dálkové studium učitelů. Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1964, 168 str.

Ova su skripta namijenjena pedagogima da ih u prvom redu upozore na narodnu glazbu i ples gledane s različitih aspekata, a zatim da posluže kao praktičan priručnik u metodici nastave predmeta koji se bave narodnom glazbom i plesom. Od objašnjavanja najjednostavnijih pojmova: što je to narodna pjesma i slično, pa do specijalnih pitanja iz plesne tehnike, u ovoj se knjizi nalazi opsežan materijal koji može biti pri ruci ne samo pedagogu nego i stručnjaku koji želi upoznati čehoslovačku glazbu i ples. Priručnik je zgodan i zbog toga što može poslužiti kao prototip sličnim udžbenicima i u zemljama gdje oni do sada ne postoje i pokazati kakvo se mjesto daje folkloru u nastavi na čehoslovačkim školama.

Knjiga počinje teoretskim iznošenjem podrijetla i značenja narodne umjetnosti, specijalno glazbe i plesa, zatim se osvrće na pjesmu i svirku dajući njihovu podjelu i niz primjera za pojedine varijete.

Slijede poglavlja o plesu koja počinju njegovom razdiobom na društvene (dvorske, cehovske, društvene plesove u današnjem smislu te riječi), narodne i scenske, a u daljnjim se analizama autor pretežno bavi narodnim plesom. Izvodi se analiza narodnog plesa (ritmička, metrička, prostorna, dinamička itd.), a zatim govori o njegovu stilu i karakteru, pa o geografskim i društveno ekonomskim uvjetima pod kojima se ples razvijao. Ovo posljednje dato je sasvim ukratko, a isto tako su štiri odgovori na mnoga etnološko-folkloristička pitanja. Premalo se važnosti daje plesnim običajima u odnosu na formalne i druge analize samog plesa. Podjela na folklorne oblasti pozitivna je strana ove knjige, dok neke druge njezine podjele svojim brojnim aspektima više smetaju nego koriste jasnoći i preglednosti iznesena materijala; čini se da je podjela na oblasti mogla biti osnova na kojoj se mogao izgraditi bolji pregled čeških i slovačkih plesova. Ovako